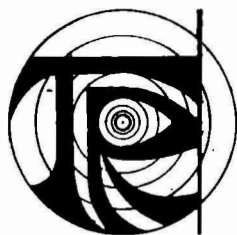

ce gădește lumina în termenii improbabilității posibile. Și, cum toți dorim să fim fericiți...

Dar să ne întoarcem la spectacol și să remarcăm cu plăcere jocul actorilor. Pentru că nu avem preferințe, vom începe așa cum ni s-au arătat: Matei Alexandru, un secretar de redacție morocănos, surd la tot ce-l sîcîie dinafară, pătruns numai de însemnătatea muncii sale de tehnică gazetărească, unde dă ordine subalternilor cu glas răstît și cazon. Alexandru Hopan e un profesor Andronic abstras pînă la abulie, dar în stare de ebulție și transpus pînă la transă cînd vorbește despre obsesia sa, Alexandru cel Mare. Ionna Pavelescu este o Magda Minu cu aere vindicative, dar cu voce caldă, pură (contrastul are farmec), cu priviri atente, umbrite apoi cîteva secunde sub pleoape, pentru judecări rezezi și sigure. Cornel Vulpo e un director cu o mimică jovială și abjectă, cu voce unsuroasă, dulce-grețoasă, și mișcări

prelinse și slugarnice. Mircea Albulescu, în Grigore Bucșan, e un stăpin absolutist, cu nervii greu de stăpînit, dur și folin, pîndindu-și interlocutorul și izbuindu neașteptat și năpraznic. Constantin Guriță e un ministru de o slugărnicie zaharisită, cu unele momente de spîmîntare pînă la teroare; atitudinile lui au pregnanță animalieră, amintind cînele care se gudură sau se ferește înlături, ca și cînd ar fi vorba de altceva, cînd îl amenință minia stăpînului. Au mai interpretat, în roluri episodice și utile: George Ulmeni, Eugenia Bosîncanu, Rodica Mandache, Ovidiu Schumacher, Ion Arcudeanu, Mara Costea și Mihai Marta. E cazul să notăm că nici un actor nu s-a impus în detrimentul celorlalți; e o calitate în plus, a acestui spectacol, echilibrat tocmai în partea, de obicei, mai labilă, aceea a concretei psihice a actorilor.

Constantin Radu-Maria

Două scenarii radiofonice

Se discută mereu, în legătură cu teatrul TV sau cu cel radiofonic, despre specific, despre necesitatea dezvoltării unui repertoriu și a unui limbaj propriu, netributar scenei. Observăm, din acest punct de vedere, că, în ultima perioadă, premierele teatrului la microfon au propus cu precădere scenarii radiofonice și mai puțin adaptări, fapt care constituie, indiscutabil, un punct deșchizat în acest efort de autodefinire. Ne vom referi, în continuare, la două dintre producțiile literare scrise anume pentru radio, difuzate recent.

Atelierul romantic de I. D. Șerban, lucrare premiată la Concursul Radioteleviziunii Române, ediția 1978, se încadrează în compartimentul tot mai amplu al textelor dramatice pe care ne-am obișnuit a le numi — impropriu, poate, sau simplificator — „dezbateri pe probleme de producție”. „Atelierul romantic unde se-ntruchipează visul” este locul de muncă al unui mic colectiv de inventatori, dacă putem defini cu aceste vorbe neutre — loc de muncă — un spațiu al ideilor și al cutezanței, al competenței, dar și al inevitabilelor îndoieli, sau chiar al vremelnicilor eșecuri. Asupra acestor îndoieli și asupra acestor eșecuri se îndreaptă atenția autorului. Sînt urmărite raporturile între oameni, resorturile psihologice, articulațiile afective care

acționează, care determină, pînă la urmă, o împlinire sau o neîmplinire profesională. Izbinda *tehnicienilor* este privită prin prisma drumului parcurs de *oameni*, drum ce cuprinde incertitudini, greșeli, momente de criză, dar care conduce, dureros adesea, către necesara limpezire. Interesant este faptul că nu ni se propune un conflict între poziții, între mentalități sau interese opuse; conflictul există, mai pregnant sau mai estompat, în fiecare dintre eroi, se identifică unei frământări interioare, dramatice uneori, și rostul său nu este acela de a separa binele de rău, pozitivul de negativ, ci de a afla ce este esențial, într-un moment sau altul, pentru reușita unui obiectiv comun. Ca realizare dramatică, demonstrația este condusă cu rigoare, dar cu o anume rigiditate, previzibilă fiind nu doar evoluția conflictului, dar și etapele ei.

O dezbateri în planul moralei, al eticii, este și *Serpentina*, scenariu radiofonic de Alocu Ivan Ghilia. Pledoaria pentru adevăr ca lege de viață în societatea noastră, pentru rectitudine morală, pentru inflexibilitate în apărarea dreptății este, desigur, fertilă ca posibilă idee a unui text dramatic, dar autorul *Serpentinei* nu a găsit, totuși, cel mai bun mod de exprimare. Conflictul se încheagă, școlărește, între „răi” foarte răi și „buni” foarte buni, caracterele nu au suoplețe, poartă fiecare, neclintit, o anume etichetă. Suportul ideatic al scenariului este plauzibil, dar era necesar un efort de nuanțare pentru ca el să dobîndească viață și artă.

Cristina Dumitrescu